

TUSO YEZW KWA HALIMU

I LUKISIZWE KI
BO WATSON GOODMAN

KIMPO—A KI TWA KU LEKISA

'TUSO YEZWA KWA HALIMU' ki kopano ya mavesi a swana ka litoho za litaba, ze zwisizwe mwa makepe a mañata a mwa Bibele. Ni lumela kuli mutoloki yo munde wa linzwi la Mulimu ki yona Bibele ka sibili.

Linzwi la Mulimu li zwa'kwa halimu' mi li tusa hahulu mwa lipilu ze nyolezwi ku luka. Muntu ha iba a baka, ni ku fulalela kwa sibi, ni ku kupa Mulena Jesu Kreste kuli a ine mwa pilu ya hae, ni ku lumela ka pilu ya hae kaufela ku Mulena Jesu Kreste kuli ki Mupilisi, Mulena u ka iponisa ku yena ni ku fa tabo ni kozo ya hae mwa pilu ya ya mulumezi. Ni tilo ziba nto ye mwa silimo sa 1937, mi ha ni si kabe na sinya kutwano ye makaza ye ni Mulena ku zwa silimo se sa 1937. Na mi kupa bana ba hesu kuli mufe mibili ya mina ku Yena kuli a be Mupilisi wa mina ni Mulena'mina ONAFA, haiba a mu si kabe mwa eza cwalo.

— Watson Goodman

LILATO LA MULIMU

Joani 3.16

Kakuli Mulimu u latile lifasi hahulu, mane u li file Mwan'a hae wa libanda, kuli mutu ufi kamba ufi ya lumela ku yena a si ke a shwa, kono a be ni bupilo bo bu sa feli.

Maroma 5.8

Kono Mulimu fo a tahisize kanya ya lilato la hae ku luna, kikuli lu sa li baezalibi Kreste u shwile bakeñisa luna.

Joani 13.1

Mukiti wa Paseka ha u s'o li fakaufi, Jesu ya n'a ziba kuli nako ya hae s'e fitile ya kuli a siye lifasi, ku ya ku Ndat'ahe, cwa-

le sina ha n'a latile ba hae ba ba mwa lifasi, a ba lata ku feleleza.

Sinulo 1.5

Ni ki Jesu Kreste, paki ye se-pahala, wa pili ku ba ba zuhile kwa bafu, ni Mulena wa malen'a lifasi. Ku Yena ya lu lata, mi a lu tapisize libi za luna mwa mali a hae.

Joani 15.13

Ha ku na lilato le li fita la ya fa balikani ba hae bupilo bwa hae.

Jeremia 31.3

Muñ a Bupilo u iponahalize ku na kwakale, a li: E, Ni ku latile ka lilato le li sa feli; kabakaleo ni ku bulukela sishemo sa ka.

BU MULIMBU BWA JESU KRESTE

Mateu 1.22, 23

Zeo kaufela ne li tahile kuli ku ezahale se ne si bulezwi ki Mullen, ka mupolofita ya n'a ize: A mu bone, musizana u ka ba fa mezi a manca, a pepe mwana, Mi libizo la hae u ka bizwa EMANUELE, kikuli, ha ku fetu-Iwa, MULIMU U NA NI LU-NA.

Joani 14.9, 10a

Jesu a li ku yena: Ni inzi ni mina nako ye kaufela, mi ha u si ka ni ziba Filipi! Ya ni boni, u boni Ndate. U ka bulela cwañi kuli: U lu bonise Ndate? Kana ha u lumeli kuli ni inzi ku Ndate, ni kuli Ndate u ku na? . . .

I Timotea 3.16

Ki taba ye sa hanyewi, ya kuli kunutu ya bulapeli ki ye tunna: Yena ya bonahezi mwa nama, u ezizwe ya lukile ka Moya, u bonwi ki mangeloi, u bulezwi kwa macaba, u lumezwi mwa lifasi, u kambamiselizwe kwa kanya.

Joani 1.1, 14

Kwa simuluho ne ku na ni Linzwi, mi Linzwi n'a li ku Mulimu, mi Linzwi ne li Mulimu . . . Mi Linzwi a ezwa nama, mi a t'o yaha ku luna a tezi sishemo ni niti; mi lwa buha kanya ya hae, ili kanya ye lukela Mwana wa libanda ya zwa ku Ndate.

JESU MWANA MULIMU

Makolose 2.9

Kakuli ku Kreste ki mo ku inzi
mutalelela luli wa Bumulimu,
ka mubili.

Mateu 3.17

Mi kwa utwahala linzwi le
li zwa kwa lihalimu, le li li: Yo
ki mwan'a ka ya latiwa, ye ni ka
telwa.

I Joani 4.15

Ya bulela kuli Jesu ki Mwan'a
Mulimu, Mulimu u inzi ku yena,
ni yena u inzi ku Mulimu.

Isaya 9.6

Kakuli lu pepezwi mwana, lu
filwe wa mushimani: Bulena bu
ka bewa fa liheta la hae; mi u ka

bizwa Ya Babazwa, Muelezi, Mu
limu ya Mata, Ndate wa kamita,
Mulena wa Kozo.

Luka 1.35

Lingeloi la alaba, la li ku ye
na: Moya o Kenile u ka shulumu
kela ku wena, mi mata a Mu
mbakani-ya-Pahami a ka ku uk
ama; ki fo, Ya-Kenile ya ka pe
pwa ki wena u ka bizwa Mwan'a
Mulimu.

Mateu 17.5

A li a sa bulela, lilu le li be
nya la ba kwahela; mi kwa utwa
hala linzwi le li zwa mwa lilu,
le li li: Yo ki Mwan'a ka ya la
twala, ye ni katelwa; mu mu utwe.

JESU WA ITALUSA

Joani 11.25

Jesu a li ku yena: Ki na zuho ni bupilo; ya lumela ku na, nih'a shwile u ka pila.

Joani 8.23

A ba bulelala, a li: Mina mu zwa fafasi, na ni zwa kwahalimu. Mina, mu ba lifasi le; na, ha ni wa lifasi le.

Joani 8.58

Jesu a li ku bona: Kaniti-niti na mi bulelala, ni li, Abrahama a si ka ba teñi kale, ne ni nze ni li teñi.

Joani 9:5

Ha ni sa li mwa lifasi, ki na liseli la lifasi.

Joani 6.35

Mi Jesu a li ku bona: Ki na buhobe bwa bupilo; ya taba ku na h'a sa na ku lapa, ku ya ku ile; mi ya lumela ku na, h'a sa na ku shwa linyolwa, ku ya ku ile.

Joani 4.25, 26

Musali a li: Ni ziba kuli Mesia wa ta, ye ba biza kuli ki Kreste. H'a s'a tile, u ka lu zibisa linto kaufela. Jesu a li ku yena: Ki na yo, na, bulela ni wena.

Joani 10.7

Jesu a ba bulelala hape a li: Kaniti-niti na mi bulelala, ni li: Ki na munyako wa lingu.

LIMAKAZO ZANA EZIZE JESU

5

Luka 5.4-6

H'a felize ku ba luta, a bu-lelela Simoni, a li: Isa mwa nga-la, mi mu yumbe tunyandi, mu-yambe. Simoni a alaba, a li: Lu-tozi busihu kaufela inze lu ika-taza, lu si ka sela se siñwi; kono ka linzwi la hao ni ka yumba kanyandi. Ha ba ezize cwalo, ba sela libunda le lituna la litapi; mane kanyandi ka ba ka pa-zuha.

Mateu 14.19-21

A laela buñata kuli bu ine fa bucwañi; a nga mahobe aketali-zoho, ni litapi ze peli, a talima kwa lihalimu, a lumba; kih'a ko-mauna mahobe, a fa balutiwa,

mi balutiwa ba abela buñata kwateñi. Ba ca kaufela, ba kula; mane kwa nopwa likotwana ze siyezi, mi za taza lizuma ze lishumi ka ze peli. Mi ba ba cile, ne li banna ba ba batile ku eza 5,000 ha ku sa balwi basali ni banana.

Mateu 20.30, 34

Mi libofu ze peli ze ne inzi kwatuko ni nzila, ha li utwa kuli Jesu wa fita, za huwa, za li: Mwan'a Davida, u lu utwele bu-tuku. . . .Jesu a ba utwela butuku; a swala fa meto a bona, mi ka-pili-pili ba bona. Kiha ba mu la-telela.

6 JESU KRESTE KI YENA MUBUPI NI MULENA

I Makorinte 1.9

Mulimu wa sephala, Yena ya mi bizeleze ku kena mwa kopano ni Mwan'a hae Jesu Kreste Mulen'a luna.

Maheberu 1.2

Kale. . . Cwale mwa linako ze, za mafelelezo, u bulezzi ni luna ka Mwana yo a beile ku yola sanda sa lika kamukana, yo hape n'a ezize ka yena ze bupilwe kaufela.

Likezo 2.36

Kamukaocwalo, ba ndu ni ndu ya Isilaele ba zibe kuli ki ñiti, kuli Jesu yo, ye mu kokotezi fa sifapano, Mulimu u mu ezize Mulena ni Kreste.

Joani 1.3

Linto kamukana li ezizwe ka yena; mi ku ze ezizwe, ha ku na se si ezizwe ku sa ezi yena.

Makolose 1.16

Kakuli linto kamukana li ezizwe ka yena, ze kwa libalimu, ni ze mwa lifasi, ze bonwa ni ze sa bonwi, nihaiba mabona a ku busa, kamba malena, kamba millonga,, kamba mibuso; kaufela li ezizwe ka yena, mi li ezelizwe yena.

Maroma 14.9

Kakuli Kreste ha n'a shwile mi hape a pila, neli kuli a buse ba ba shwile ni ba ba pila.

JESU KRESTE KI YENA MUATULI WA BATU 7 KAUFELA

Maroma 14.10

Kono wena kiñi s'o nyazeza mwanahenu? hape wena kiñi s'o kendela mwanahenu? Kakuli lu ka yemiswa kaufela fapil'a situlo sa Mulimu sa katulo.

Likezo 10.42

U lu laezi ku bulelala sicaba, ni ku paka, kuli ki yena ya bei-lwe ki Mulimu ku ba Muatuli wa ba ba pila ni ba ba shwile.

Maroma 2.16

Ku ka bonahala cwalo mwa lizazi le Mulimu a ka atula ka Jesu Kreste likezo za batu ze sa zibwi, sina mo i lutela Evangelia ka.

Luka 3.17

Liselo li mwa lizoho la hae; u ka huhula fa sihoto sa hae, a kubukanye mabele mwa lituli la hae, mi a cise muuku mwa mulilo o sa timi.

II Timotea 4.1

Ni ku laela fapil'a Mulimu, ni fapil'a Jesu Kreste ya ka atula ba ba pila ni ba ba shwile, na-ko y'a ka taha ni mubuso wa hae; ni li.

Mateu 25.32

Ku ka kopana fapil'a hae macaba kaufela; mi u ka keta ba bañwi ku ba bañwi, sina mulisa-na h'a keta lingu mwa lipuli.

MULIULULI FEELA KI JESU KRESTE

Joani 10.9

Munyako ki na; mutu h'a kena ka na u ka piliswa, u ka kena mi u ka zwa, mi u ka fumana mafulisezo.

Joani 14.6

Jesu a li: Ki na nzila, ni niti, ni bupilo; ha ku na mutu ya ka taha ku Ndate, konji ka na.

Joani 8:24

Kifo ni mi bulelezi kuli mu ka shwela mwa libi za mina; kakuli ha mu sa lumeli se ni li sona, mu ka shwela mwa libi za mina.

Maheberu 5.9

Cwale h'a ezizwe ya petehile, u fetuhile muñ a musebezi wa ku

pilisa ko ku sa feli ba ba mu utwa kamukana.

Likezo 4.12

Mi ku piliswa, ha ku yo ku yo muñwi; kakuli ha ku na Libizo li sili mwatas'a lihalimu, le ba fi-Iwe batu, le lu ka piliswa ka lona.

I Matesalonika 5.9

Kakuli Mulimu h'a si ka lu to-mela buhali, kono s'a lu tomezi kikuli lu luwe bupilo ka Mu-len'a luna Jesu Kreste.

Maheberu 7.25

Kabakaleo, u kona ku pilisa ku feleleza ba ba taha ku Mulimu ka yena, kakuli unz'a pila ka-mita ku ba Iapelela.

MULIULULI FEELA

Luka 19.10

Kakuli Mwan'a mutu u tile
ku t'o bata ni ku pilisa se si la-
tehile.

Makolose 1.12-14

Mu itumele ku Ndate ya lu
file tukelo ya ku ca kwa sanda
sa balumeli mwa liseli. U lu la-
mulezi kwa mata a lififi, mi u
lu shimbululezi mwa mubuso wa
Mwan'a hae ya latwa, Ye ka ye-
na lu filwe ku liululwa, ku swale-
lwa libi za luna.

Sinulo 5.9

Mi ba opela pina ye nca, ba
li: Wa lukela ku nga buka, ni ku
mamulula maswayo a yona; ka-
kuli u kile wa bulaiwa, mi wa

KI JESU KRESTE

9

liululela Mulimu, ka mali a hao,
batu ba ba zwa mwa masika kau-
fela, ni mwa lipuo, ni mwa mi-
shobo, ni mwa macaba.

I Makorinte 1.30

Mi ki ka Yena ha mu li ku Je-
su Kreste ya ezizwe ki Mulimu
butali bwa luna, ni ku luka kwa
luna, ni ku keniswa kwa luna, ni
ku liululwa kwa luna.

Tite 2.14

Ya itobohile mwa sibaka sa
luna, kuli a lu liulule kwa buma-
swe bwa luna kaufela, mi a lu
kenise, ku eza ka luna sicaba
se li sa hae luli, se si tukufalelwa
misebezi ye minde.

TIFO YA MALI A KRESTE

Maroma 5.9

Cwale ha lu se lu beilwe ba ba lukile ka mali a hae, lu ka piliswa kwa buhali bwa Mulimu, hahulu ni ku fita, kabakala hae.

I Joani 1.7

Kono ha lu zamaya mwa liseli, sina Yena h'a li mwa liseli, lu na ni kopano hamoho; mi mali a Jesu Mwan'a hae a lu tapisa libi kamukana.

I Pitrosi 1.18, 19

Mu nze mu ziba kuli hasi ka ze bola, hasi ka silivera ni gauda, mu liuluzwi kwa mizamao ya mina ya mbango, ye mu ngile ku

bondat'a mina; Kono ki ka mali a Kreste, a butokwa, a' swana si na a ngunyana ye si na se si nya-zahala kamba litiba.

Maefese 1.7

Ka yena lu liuluzwi ka mali a hae, mi lu swalezwi lifoso, ka ku ya ka bufumu bwa sishemo sa hae.

Maheberu 9.14

Mali a Kreste, yena ya itahisize ku Mulimu ka Moya o sa feli, ili sitabelo se si tokwa fo si nyaza-halela, ha ni li, a fita hahulu ani, mwa ku kenisa maikuto a luna kwa misebezi ye shwile, kuli lu sebeleze Mulimu-Ya-Pila?

KU PILISWA KA TUMELO KU KRESTE

11

Maefese 2.8, 9

Kakuli mu pilisizwe ka sishe-mo, ka tumelo; ha ku zwi ku mi-na, ki mpo ye zwa ku Mulimu; Hasi ka misebezi, kuli ku tokwe ni ya ka itumba.

Maroma 5.1

Cwale, ha lu beilwe ba ba lu-kile ka tumelo, lu na ni kozo ku Mulimu ka Jesu Kreste Mulen'a luna.

Magalata 5.6

Kakuli ku Jesu Kreste se si na ni tuso hasi ku kena mwa mupato kamba ku sa kena; kono ki tu-melo ye sebeza ka lilato.

Joani 6.28, 29

Cwale ba li ku yena: Lu ka ezañi, kuli lu eze misebezi ya Mulimu? Jesu a ba alaba, a li: Musebezi wa Mulimu kikuli mu lumele ku y'a lumile.

Joani 20.31

Kono zona ze, li ñozwi kuli mu lumele kuli Jesu ki yena Kreste, Mwan'a Mulimu; ni kuli ka ku lumela, mu be ni bupilo ka Libizo la hae.

I Joani 5.4

Kakuli se si pepilwe ki Mulimu kamukana si tula lifasi; mi tulo ye tuzi lifasi ki tumelo ya luna.

SISHEMO SA MULIMU

Malilo 3.22, 23

**Ha lu sa timiswi, ki kabakala
sishemo sa Muñ a Bupilo; kakuli
makeke a hae h'a feli; A bona-
hala sinca kakusasana, ka zazi
ni zazi. Ku sephala kwa hao
ki ko kutuna!**

Lisamu 108.4

**Kakuli sisshemo sa hao ki se
situna, si y'o fita kwahalimu a
lihalimu, Mi ku sephala kwa
hao ku y'o fita kwa malu.**

Tite 3.5

**Mi hasi ka misebezi ye lukile
ye lu ezize, kono ki ka sisshemo
sa hae, ka kolobezo ya ku pepwa
la bubeli, ni ka ku shemuna kwa
Moya o Kenile.**

Mika 7.18

**Ki ufi Mulimu ya swana sina
Wena, ya swalela bumaswe, ya
libala libi za masialeti a buswa
bwa hao? H'a buluki buhali bwa
hae kamita, kakuli u tabela ku
shemuba.**

Lisamu 103.17

**Kono sisshemo sa Muñ a Bupi-
lo si nze si li teñi ku ya ku ile
ku ba ba mu saba, Ni niti ya hae
kwa bana ba bana ba bona.**

Lisamu 103.11

**Kakuli lihalimu sina mo li
pahamezi kwahalimw'a lifasi, Si-
shemo sa hae ki se situna cwalo
ku ba ba mu saba.**

MULIMU U LU KUPA KULI LU TAHE KU YENA 13

Sinulo 22.17

Mi Moya ni munyaliwa ba li: Taha! Mi ni yena ya utwa a bulele, a li: Taha! Mi ya shwile linyolwa a tahe; ya lata, a nge fela kwa mezi a bupilo.

Joani 7.37

Ka lizazi la mafelelezo, Iona le lituna la mukiti, Jesu a yema, mi a tumusa kwa linzwi, a li: Mutu h'a nyolilwe a te ku na, mi a nwe.

Isaya 55.1

Mina kaufela ba ba shwile linyolwa, a mu te kwa mezi, ni ya si na mali! A mu te, mu ite-

kele mi mu ce. A mu te, mu ite-kele veine ni mabisi, mu si na mali, ku si na tifo.

II Makorinte 5.20

Kihona ha lu li mandumeleti a Kreste, inge Mulimu u lapela ka Iuna: Lwa mi lapela bakeñisa Kreste, lu li: Mu kutisane ni Mulimu.

Isaya 1.18

A mu tahe, lu lukise litaba, ku bulela Muñ a Bupilo. Libi za mina, niha li ka ba ze fubelu si-na mali, li ka fetuha ze sweu sina litwa; mi niha li ka ba ze fubelu sina lizuku, li ka fetuha ze sweu sina boyo bwa ngu.

14 HA KI BATU KAUFELA BA BA LI BANA BA MULIMU

I Joani 3.10

Bana ba Mulimu ni bana ba Diabulosi ba bonahala ka se: Mutu ni mutu ya sa ezi se si lukile hasi wa Mulimu, nihaiba ya sa lati mwanahabo.

Maroma 8.14, 15

Kakuli kaufela ba ba zamaiswa ki Moya wa Mulimu, bona ki bana ba Mulimu. Kakuli ha mu si ka amuhela moya wa butanga ku-li sabo i be teñi hape; kono mu amuhezi Moya wa ba ba añulwa, o ka ona lu biza, lu li, Abba, Ndate!

Mafilipe 2.15

Kuli mu be ba ba sa nyazahali, ba ba si na bumaswe, bana ba Mulimu ba ba si na litiba mwa-hal'a lusika lo lu si ka luka, lo lu maswe, mo mu benya sina ma-monyi mwa lifasi.

II Makorinte 6.17, 18

Hakubacwalo, Mu zwe ku bo-na, mi mu kauhane, ku bulela Mulena; Mu si ke mwa swala se si masila, Mi ni ka mi amuhela. Ni ka ba Ndat'a mina, Mina mu be bana ba ka ba bashimani ni ba basizana, Ku bulela Mulena Ya-Mata-Kaufela.

LINZWI LA MULIMU

FA LIKA ZE KOLWA 15

Liproverbia 23.31, 32.

U si ke wa katelwa bufubelu bwa macwala, H'a tahisa mubala wa ona mwa sinwiso, Mi a nwi-wa ka bubebe. Kwa mafelelezo, a luma sina noha, E, a luma sina sibili.

Magalata 5.19-21

Mi misebezi ya nama ya zibahala: Ki ku buka, ni buhule, ni mikwa ye masila, ni bubelete, Ki ku lapela milimu, ni buloi, ki sitoyo, ni lifapano, ni lifufa, ni buhali, ni likañi, ni likauhano, ni lituto za buhata; Ki muna, ni butahwa, ni ku ca maswe, ni ze ñwi ze cwalo; na mi bulelela,

sina ha ni se ni mi bulelezi, kuli ba ba eza ze cwalo ha ba na ku ca sanda sa mubuso wa Mulimu.

Maroma 13.13, 14

Lu zamaye ka mukwa o swanela, sina musihali; isi ka ku ca maswe ni ku kolwa, ka buhule ni ku eza ze swabisa, ka likañi ni muna; Kono mu apale Mulena Jesu Kreste, mi mu si ke mwa bablela nama ka ku pila ka litakazo za yona.

Isaya 5.11

Bumai ki bwa ba ba shituka ku kitimela kwa bucwala, ba ba sa bu liseli mane ku isa kwa busihu bo butuna, ku fitela ba kolwa.

BUNITI HA BU LIKANI

Mareka 10.17-22

Muluti yo munde, se ni tokwa ku eza ki nto mañi, kuli ni luwe bupilo bo bu sa feli? Jesu a li ku yena: Kiñi s'o ni bizeza yo munde? Yo munde h'a yo, konji Mulimu a nosi. U ziba milao ye li: U si ke wa bulaya; U si ke wa buka; U si ke wa uzwa; U si ke wa paka za buhata; U si ke wa sinyeza mutu; U kuteke ndat'aho ni m'aho. Yo a alaba, a li: Muluti, zeo kaufela ni li mamezi ku zwa kwa bwanana bwa ka. Jesu h'a mu shalimile a mu lata, mi a li ku yena: U sa tokwile ku eza nto i liñwi; u ye, u lekise s'o sweli kaufela, u si

fe babotana, mi u ka ba ni bu-fumu kwa libhalimu; ha u felize zeo, taha, u ni latelele. Kono mutu yo a utwa butuku ka li-nzwi leo, mi a yelela a swabile hahulu; kakuli n'a sweli maluwo a matuna.

Mateu 22.37, 38

Jesu a li ku yena: Lata Mu-lena Mulimu wa hao, ka pilu ya hao kaufela, ni ka moyo wa hao kaufela, ni ka kutwisiso ya hao kaufela. O ki mulao o mu-tuna ni wa pili.

Liproverbia 16.25

Ku mutu, nzila ye ñwi inge i lukile, Kanti ko i yo felela ki kwa lifu.

Magalata 6.3

Mutu h'a ikupula kuli ki nto
ye tuna, kanti hasi se siñwi, wa
ipuma.

Magalata 6.7

Mu si ke mwa ipuma, Mulimu
h'a somiwi; kakuli s'a cala mutu,
ki sona s'a ka kutula.

Jakobo 1.22

Mu be baezi ba Linzwi, isi
bautwi fela ba ba ipuma.

I Makorinte 6.9, 10

Kana ha mu zibi kuli ba ba
sa ezi ka ku luka, ha ba na ku
ca sanda sa mubuso wa Mulimu?
Mu si ke mwa ipuma: Ni ma-
hule, ni ba ba lapela milimu, ni
babuki, ni ba ba lumela ku ezwa

musali, ni ba sodoma, Ni ma-
sholi, ni ba ba lakaza za ba ba-
ñwi, ni matahwa, ni mahata, ni
ba ba limba ba bañwi, ha ba na
ku luwa sanda sa mubuso wa
Mulimu.

I Joani 3.7, 8a

Bana, mu si ke mwa pumwa
ki mutu; ya eza se si lukile, u
lukile sina Yena h'a li Ya lukile.
Ya eza sibi ki wa Diabulosi, ka-
kuli Diabulosi u eza sibi ku zwa
kwa makalelo. . . .

Maefese 5.6

Mutu a si ke a mi puma ka
manzwi a' si na tuso. Kakuli
ki kabakala zeo buhali bwa Mu-
limu ha bu tahela ba ba sa utwi.

SIBI SI TISA LIFU

Maroma 5.12

Kabakaleo, sibi sina ha si keni mwa lifasi ka mutu a li muñwi, mi ka sibi ku keni lifu, kamukwaocwalo lifu li tile kwa batu kaufela kakuli ba ezize sibi kaufela.

Maroma 8.6

Kakuli ku utwa za nama ki lifu; kono ku utwa za Moya ki bupilo ni kozo.

Ezekiele 18.20

Moya o ezize sibi, ki ona o ka shwa. Mwana a si ke a lwala bumaswe bwa ndat'ahe, mi mushemi ni yena a si ke a lwala bumaswe bwa mwan'a hae. Ku luka kwa ya lukile ku ka ba fa-

halimu a ya lukile, mi bumaswe bwa ya maswe bu ka ba fahalimu a ya maswe.

Luka 15.32

Kono neli swanelo kuli ku tabwe mi ku nyakalalwe; kakuli munyan'a hao yo n'a shwile, mi u pilile; n'a latehile, mi u fumanwi.

Liproverbia 11.19

Ya tiiseza mwa ku eza niti u ka fumana bupilo; Kono ya tundamena bumaswe u liba kwa lifu.

Jakobo 1.15

Mi takazo ha i simuluhile, i tahisa sibi; mi sibi ha si hulile si zwala lifu.

KRESTE U TULILE LIFU

19

I Makorinte 15.25, 26

Kakuli u swanezi ku busa ku isa f'a ka beela lila za hae kau-fela mwatas'a mautu a hae. Sila sa maungulelo s'a ka felisa ki lifu.

Sinulo 1.18

Mi ki Na Ya-Pila; ne ni shwile, mi bona, ni pila mwa linako ni linako; mi ni na ni linotolo za li-fu, ni za sibaka fo ku inzi ba ba shwile.

Joani 11.43, 44

A fez'o bulela cwalo, a biza ka linzwi le lituna, a li: Lazaro, zwa mo. Mi mufu a zwa, a tatiwe kwa mahutu ni kwa ma-

zoho ka masila, mi pata ya hae i apesizwe tau-lo. Jesu a li ku bona: Mu mu tatulule, mi mu mu lisele a izamaele.

Joani 10.17, 18

S' a ni latela Ndate kikuli ni fa bupilo bwa ka, kuli ni bu nge hape. Ha ku na mutu ya ni amu-ha bona; ni na ni mata a ku bu fa, mi ni na ni mata a ku bu nga hape. Ki yona taelo ye ni filwe ki Ndate.

Luka 7.14, 15a

Cwale a sutelela kwa lukutu; ba ba lu lwezi ba yema; mi Jesu a li: Mucaha, na ku bulelela, Zu-ha! Mufu a zuha, mi a kala ku bulela . . .

MILAO YA MULIMU

Deuteronomia 5.7-21

U si ke wa ba ni milimu ye miñwi fapil'a ka.

U si ke wa ikezeza siswaniso se si betilwe, nihaiba siswaniso sifi kamba sifi sa linto za kwalim'u mwa lihalimu, nihaiba sa ze mwatasi mwa lifasi, nihaiba sa ze mwa mezi mwatas'a lifasi; U si ke wa si kubamela, u si ke wa si sebeleza. . . .

U si ke wa bapalisa Libizo la Muñ a Bupilo Mulimu wa hao, kakuli Muñ a Bupilo h'a na ku latula mulatu wa ya bapalisa Libizo la hae.

Mamela lizazi la Pumulo ku li eza le li kenile, sina mw'a ku

laelezi Muñ a Bupilo Mulimu wa hao. Mazazi a 7 ki ona a u lukela ku sebeza ni ku eza musebezi wa hao kaufela; Kono lizazi la bu 7, ki pumulo ya Muñ a Bupilo Mulimu wa hao. . . .

Kuteka ndat'aho ni m'aho, sina mw'a ku laelezi Muñ a Bupilo Mulimu wa hao. . . .

U si ke wa bulaya.

U si ke wa buka.

U si ke wa uzwa.

U si ke wa tameleza wahenu ka bupaki bwa buhata.

U si ke wa lakaza musali wa wahenu; u si ke wa lakaza ndu ya wahenu, nihaiba simu ya hae, nihaiba mutang'a hae wa munna

kamba wa musali, nihaiba ko-
mu ya hae, kamba mbongolo

ya hae, nihaiba nto kamukana
ya wahenu.

HA MU KONA KU IPATA KU MULIMU

21

Luka 8.17

Kakuli ha ku na se si kwahe-
zwi se si si ke sa bonahazwa;
mi ha ku na se si patilwe se si
ke sa zibwa ni ku patalazwa.

Lisamu 139.8, 12

Ha ni li, ni kambamele kwa li-
halimu, u kwateñi; Niha ni li, ni
y'o lobala mwa mabaka a ba ba
shwile, ni mona u mwateni. . . .
Ku Wena, lififi ha li bonahali
ku ba le linsu, Busihu bu bo-
nahala liseli sina musihali; Ku
Wena, lififi ni liseli za swana.

Jeremia 23.24

Kikuli mutu a ka ipata kwa
mukunda, mane ni palelwe ku
mu bona? ku bulela Muñ a Bupi-
lo. Ha ni li, lihalimu ni lifasi li
tezi Na? ku bulela Muñ a Bu-
pilo.

Jobo 34.21, 22

Kakuli meto a hae a talima
mikwa ya mutu, Mi u bona mi-
zamao ya hae kaufela. Ha ku na
lififi kamba muluti wa lifu, Mo
ba ka y'o ipata ba ba maswe.

22 MANYANDO A SA FELI A BA BA SI KA LUMELA

II Pitrosi 3.7

Kono lihalimu la cwale, ni lifasi la cwale, li bulukezwi mulilo ki Linzwi lona leo; li bulukezwi lizazi la Katulo ni ku yunda kwa banyefuli.

Sinulo 20.15

Mi mutu ni mutu ya si ka fumanwa a ñozwi libizo mwa buka ya bupilo, a nepelwa mwa liisa la mulilo.

Mateu 18.8

Mi lizoho la hao, kamba liutu, ha li ku sitatalisa, u li pume, mi u li nepele kwahule ni wena; se sinde ku wena ki ku kena mwa bupilo u na ni lizoho li li lñwi, kamba liutu li li lñwi, isi ku ba

ni mazoho a mabeli, kamba maantu a mabeli, ni ku nepelwa mwa lyangalilo le li sa timi.

Mateu 13.41, 42

Mwan'a mutu u ka luma mangeloi a hae, kuli a kumule mwa mubuso wa hae ba ba sitatalisa batu, ni ba ba eza bumaswe, Mi a ba nepele mwa lyangalilo, fo ku na ni lililo ni likwecameno.

Lisamu 9.17

Ba ba maswe ba yelela kwa musima, Ona macaba kaufela a' libala Mulimu.

Mateu 25.46

Mi bona bao ba ka ya mwa manyando a' sa feli; ba ba lukile ba ye kwa bupilo bo bu sa feli.

KATULO KWA PILI

II Makorinte 5.10

Kakuli lu swanezi ku taha kaufela fapil'a situlo sa Katulo, sa Kreste, kuli mutu ni mutu ange se si likana ni s'a ezize ha n'a sa inzi mwa mubili, nihai-ba se sinde, nihaiba se si maswe.

Likezo 17.31

Kakuli u tomile lizazi l'a ka atula lifasi ka ku luka, ka Munna y'a beile ku eza seo; mi u file batu kaufela sisupo se si tiile, ka ku mu zusa kwa bafu.

Sinulo 20.12

Mi na bona ba ba shwile, ba batuna ni ba banyinyani, ba yemi fapil'a Lubona; mi libuka za apulwa; kwa apulwa ni buka ye

ñwi ili ya bupilo; mi bafu ba atulwa ka ku ya ka ze ñozwi mwa libuka, zona likezo za bona.

Maheberu 9.27

Mi sina ha ku laezwi kuli batu kamukana ba na ni ku shwa hañwi, kiha ku taha Katulo.

I Joani 4.17

Lilato mo li petahalela ku luna, kuli lu be ni sepo ye tuna mwa lizazi la Katulo, kikuli mw'a inezi Yena, ki mo lu inezi ni luna mwa lifasi lye.

II Pitrosi 2.9

Mulena u ziba ku lamulela batu ba balapeli kwa miliko, ni ku bulukela ba ba maswe lizazi la Katulo, ku ba nata koto.

SISHEMO SA JESU KRESTE

I Pitrosi 5.5b

. . . kakuli Mulimu u hanelaba ba ikuhumusa, mi u shemuba ba ba ishuwa.

II Makorinte 9.15

Ku iswe buitumelo ku Mulimu ka mpo ya hae ye sa konwi ku taluswa.

Maroma 9.16

Kifohe, taba ha i yo mwa mata a ya lata, kamba a ya itahanelia; kono i mwa mata a Mulimu ya shemuba.

Maroma 5.15

Kono mpo ya sishemo ha i ini sina foso. Kakuli ba bañata ha

ba shwile kabakala foso ya mutu a li muñwi, sishemo sa Mulimu, ni mpo ye zwa mwa sishemo sa mutu a li muñwi, yena Jesu Kreste, zona, li atezi ba bañata ni ku fita.

II Makorinte 8.9

Kakuli mu ziba sishemo sa Mulen'a luna Jesu Kreste, kuli niha n'a fumile, u ikezize mu-botana kabakala mina, kuli mu fume ka bubotana bwa hae.

Likezo 4.33

Baapositola ne ba paka zuho ya Jesu Kreste ka mata a matuna; mi sishemo se situna ne si ina fahalimw'a bona kamukana.

Likezo 3.19

Hakulicwalo, a mu bake, mi mu sikuluhe; kuli libi za mina li takulwe.

Likezo 17.30

Mulimu h'a s'a tuhezi lina-ko za ku sa ziba, kuli li fite, cwale u bulelala batu kaufela, mwa mabaka kaufela, kuli ba bake.

Luka 13.3

Ni li ku mina: Batili; kono ha mu sa baki, mu ka shwa cwalo kaufela.

Likezo 2.38

Pitrosi a li ku bona: Mu bake, mi mutu ni mutu wa mina a kolobezwe ka Libizo la Jesu Kreste,

kuli a fiwe swalelo ya libi; mi mu ka amuhela mpo ya Moya o Kenile.

Mateu 3.2

N'a li: Mu bake, kakuli mu- buso wa kwa lihalimu s'o li fakaufi.

Liproverbia 28.13

Ya pata milatu ya hae h'a na ku bona mbuyoti; Kono ya i bu- lela, mi a i bakela, u ka shemu- biwa.

II Makorinte 7.10

Kakuli ku swaba ka mukwa o latwa ki Mulimu, ku isa kwa ku baka ko ku pilisa; kono ku swaba ka mukwa wa lifasi ku isa kwa lifu.

SWALELO YA LIBI

Likezo 5.31

Mulimu u mu hulisize ka lizoho la Hae la bulyo, kuli ibe yena Mulena ni Mupilisi ya fa Isilaele ku baka, ni swalelo ya libi.

Isaya 55.7

Ya maswe a tuhele nzila ya hae, mi ya si na niti a tuhele mi-hupulo ya hae; a sikuluhele ku Muñ a Bupilo mi u ka mu shemuba; a kutele ku Mulimu wa luna kakuli h'a katali ku swalela.

Sinulo 3.20

Bona, ni yemi mwa munyako, na ngongota; mutu h'a utwa linzwi la ka, mi a kwalulula si-

kwalo, ni ka kena ku yena, ni t'o ca mulalelo ni yena, ni yena a ce ni na.

Mateu 6.14

Kakuli ha mu swalela batu lifoso za bona, Ndat'a mina ya kwa lihalimu u ka mi swalela ni mina.

Ezekiele 18.21

Kono ya maswe h'a tuhela ze maswe z'a n'a eza, mi a tokomela litaelo za ka, a zamaya ka milao ni ka swanelo, luli u ka pilala, a si ke a shwa.

Mareka 2.5

Jesu h'a bona tumelo ya bona, a li ku ya omelezi: Mwan'a ka, libi za hao u li swalezwi.

Makolose 3.2

Mu ise pilu ku za kwa lihalimbu, isi ku ze mwa lifasi.

Maefese 5.11

Mi mu si ke mwa ba ni tabani misebezi ye si na tuso ya lififi, kono mu i nyaze.

II Timotea 4.10

Kakuli Demasi u ni fulalezi ka ku lata lifasi la cwale, mi u ile kwa Tesalonika. Kresensi u ile kwa Galatia; Tite u ile kwa Dalmatia.

Tite 2.11, 12

Kakuli sishemo sa Mulimu se si pilisa batu kamukana, si bona-halile, Si nze si lu luta ku tuhela mukwa wa ku sa saba Mulimu

ni wa ku shukelwa za lifasi, ni kuli lu pile mwa linako za cwale ka kutwisiso, ni ka ku luka, ni ka bulumeli.

Isaya 1.16

Mu tape, mu ikenise, mu zwi-se bumaswe bwa likezo za mina fapil'a meto a ka; mu lisele ku eza bumaswe.

I Joani 2.15, 16

Mu si ke mwa lata lifasi, ni-haiba ze mwateñi mwa lifasi; mu-tu h'a lata lifasi, lilato la Ndate ha li yo ku yena. Kakuli ze mwa lifasi kaufela, takazo ya nama, ni takazo ya meto, ni buikuhu-muso bwa bupilo, ha li zwi ku Ndate, kono li zwa mwa lifasi.

KU PEPIWA SINCA

Ezekiele 36.26

Mi ni ka mi fa pilu ye nca, ni
kenye ku mina Moya o munca;
mi ni ka zwisa mwa mubili wa
mina pilu ya licwe, ni mi fe pi-
lu ya nama.

II Makorinte 5.17

Hakubacwalo, mutu h'a li ku
Kreste, ki ya bupilwe sinca; za
kale li felile, mi linto kaufela
li fetuhile ze nca.

I Joani 2.29

Ha mu ziba kuli Yena ki Ya
lukile, mu zibe kuli mutu ni mutu
ya eza se si lukile u pepilwe ki
Yena.

I Pitrosi 1.23

Mu pepilwe sinca, isi ka peu
ye bola, kono ka ye sa boli, ka
Linzwi la Mulimu le li pila, le
li ina.

I Joani 5.18

Lwa ziba kuli mutu ni mutu ya
pepilwe ki Mulimu h'a ezi sibi;
kono ya pepilwe ki Mulimu wa
ipabalela, mi ya maswe h'a mu
swali.

Joani 3.3

Jesu a mu alaba, a li: Kaniti-
niti na ku bulelela, ni li, Mutu
h'a sa pepwi sinca, h'a koni ku
bona mubuso wa Mulimu,

KU SHWA KWA NEKU LA SIBI — KU ZUHA NI KRESTE

29

Magalata 5.24

Ba ba li ba Jesu Kreste ba kokotezi nama fa sifapano, hamoho ni se si latwa ni se si lakazwa ki yona.

Maefese 2.1, 6

U zusize ni mina, ba ne mu shwile mwa milatu ni mwa libi za mina. . . . Mi u lu zusize hamoho, mi wa lu inisa hamoho mwa mabaka a kwa lihalimu ku Jesu Kreste.

I Pitrosi 2.24

Ki yena ya lwezi libi za luna mwa mubili wa hae fa sifapano, kuli lu shwe kwa neku la sibi,

mi lu pilele Ku Luka; ki yena ye mu folisizwe ka miupa ya hae.

Makolose 2.13

Mina be ne mu shwile kabakala lifoso za mina ni ku tokwa mupato mwa mubili wa mina, u mi pilisize hamoho ni yena; kakuli u lu swalezi lifoso kamukana.

Maroma 6.2, 11

Luna ha lu shwile kwa neku la sibi, lu ka pila cwañi mwa sibi? . . . Kamukwaocwalo ni mina mu talime kuli mu shwile kwa neku la sibi, ni kuli mu pilela Mulimu, ka Jesu Kreste.

BUPILO BO BU SA FELI**Maroma 6.23**

Kakuli mupuzo wa sibi ki lifu; kono mpo ya sishemo sa Muslimu ki bupilo bo bu sa feli ka Jesu Kreste Mulen'a luna.

Joani 17.3

Mi bupilo bo bu sa feli, kikuli ba ku zibe, Wena, Mulimu a nosi wa niti, ni y'o lumile, yena Jesu-Kreste.

Joani 3.14, 15

Mi sina Mushe mw'a n'a pahekezi noha mwa lihalaupa, Mwan'a mutu ni yena u swanezi ku pahekwa cwalo, Kuli mutu kau-fela ya lumela ku yena a be ni bupilo bo bu sa feli.

Joani 3.36

Ya lumela ku Mwana u na ni bupilo bo bu sa feli; mi ya sa lumeli ku Mwana h'a na ku bona bupilo, kono buhali bwa Muslimu bu inzi fahalimw'a hae.

Magalata 6.8

Ya calela nama ya hae, u ka kutuliswa ki nama ku bola; kono ya calela Moya, u ka kutuliswa ki Moya bupilo bo bu sa feli.

Joani 5.24

Kanitiniti na mi bulelela, ni li: Ya utwa linzwi la ka, mi a lumela ku Ya ni lumile, u na ni bupilo bo bu sa feli; mi h'a ti mwa katulo, kono u zwile mwa lifu, mi u keni mwa bupilo.

KU PILISWA KWA NITI

31

Magalata 4.6

Mi cwale kakuli lu bana, Mulimu u lumezi mwa lipilu za luna Moya wa mwan'a hae, o huwa, u li: Abba, Ndate!

Joani 14.21

Ya utwa litaelo za ka, mi a li mamela, ki yena ya ni lata. Mi ya ni lata, u ka latwa ki Ndate, ni na, ni ka mu lata, ni iponahaze ku yena.

Isaya 32.17

Musebezi wa ku luka ikaba ku tahisa kozo; mi muselo wa ku luka ikaba pumulo ni buiketo.

I Joani 3.18, 19

Bana, ku lata kwa luna ku si ke kwa ba ka manzwi ni ka luli-

mi, kono ibe ka likezo ni ku eza niti. Ki ka se, lu ka ziba kuli lu na ni niti, mi lu ka tiisa lipilu za luna fapil'a hae.

Maroma 8.16

Ni ona Moya u pakelana ni moya wa luna kuli lu bana ba Mulimu.

I Joani 4.13

Fo lu zibela kuli lu inzi ku Yena, ni Yena ku luna, kikuli u lu file kwa Moya wa hae.

I Joani 3.24

Ya ya ka litaelo za hae u ina ku Mulimu, ni Mulimu u ina ku yena. Mo lu zibela kuli u inzi ku luna, ki ka Moya o a lu file.

32 KRESTE YA MWA PILU U TISEZA TABO

Lisamu 16.11

U ka ni bonisa nzila ya bupilo; Fapil'a hao ku tezi tabo; Ku la bulyo la hao ku inzi ze tabisa, ku ya ku ile.

Joani 17.13

Kono cwale ni taha ku Wena; mi ni bulela zeo ni sa li mwa lifasi, kuli tabo ya ka i be teñi ku bona ka ku tala.

Maroma 14.17

Kakuli mubuso wa Mulimu hasi ku ca, hasi ku nwa; kono ki ku luka, ni kozo, ni tabo, ka Mo-ya o Kenile.

Magalata 2.20

Ni kokotezwi ni Kreste fa si-fapano, mi ha i sa li na ya pila,

kono ki Kreste ya pila ku na; mi cwale ha ni nze ni pila mwa nama, ni pila ka tumelo ku Mwan'a Mulimu ya ni latile, mi a itobohile mwa sibaka sa ka.

Isaya 12.3

Mu ka ikela mezi ka tabo Mwa maweluwelu a bupilo.

Maefese 3:17

Kuli Kreste a yahe mwa lipilu za mina ka tumelo; ni kuli ha mu se mu hulile mwa lilato ni ku tiya mwateñi.

Joani 15.11

Ni mi bulelezi zeo kuli tabo ya ka i ine ku mina, ni kuli tabo ya mina i be ye petehile.

KU UTWA MULIMU KWA TOKWAHALA

33

I Samuele 12.15

Kono ha mu hana ku utwa manzwi a Muñ a Bupilo, mwa ikuhumuseza mulao wa Muñ a Bupilo, lizohó la Muñ a Bupilo li ka mi lwanisa, mo li lwanise-lize bokuku a mina.

Maroma 6.16

Kikuli ha mu zibi kuli ha mu ikeza batanga ba mutu ku mu utwa, mu batanga ba hae yena ye mu utwa; nihaiba batanga ba sibi se si isa kwa lifu, kamba batanga ba ku utwa ko ku isa kwa ku luka?

II Matesalonika 1.7-9

Mi mina ba ba kaleliswa, mu fiwe pumulo ni luna, nako y'a ka

bonahala Mulena Jesu, a zwa kwa lihalimu ni mangeloi a mata a hae, Mwa malimi a mulilo; kuli a nate ka koto ba ba sa zibi Mulimu, ni ba ba sa ipeyi kwatas'a Evangelia ya Mulena Jesus; Bao koto ya bona, ki ku sinyeha ko ku sa feli, kwahule ni pata ya Mulena, kwahule ni kanya ya mata a hae.

Deuteronomia 11.26-28a

A mu bone, kacenu ni beya mbuyoti ni sikuto fapil'a mina; Mbuyoti, kiha mu ka utwa milao ya Muñ a Bupilo Mulimu wa mina, ye ni mi laela kacenu; Sikuto kiha mu sa utwi milao ya Muñ a Bupilo Mulimu wa mina.

I Joani 2.23

Mutu ni mutu ya latula Mwana, mane ni Ndate h'a na Yena; kono ya bulela Mwana, u na ni ni Yena Ndate.

Mateu 10.32, 33

Mutu kaufela ya ka ni bulela kwa batu, ni na, ni ka mu bulela ku Ndate ya kwa lihalimu. Kono mutu kaufela ya ka ni latula kwa batu, ni na, ni ka mu latula ku Ndate ya kwa lihalimu.

Maroma 10.9, 10

Li li: Ha u bulela Mulena Jesu ka mulomo wa hao, mi u lumela mwa pilu ya hao kuli Mulimu u mu zusize kwa bafu, u ka pila. Kakuli mutu u lumela ka pilu,

kuli a beiwe ya lukile; mi u paka ka mulomo, kuli a piliswe.

II Timotea 2.11, 12

Ki linzwi le li sepahala, le li li: Ha lu shwa ni Yena lu ka pila ni Yena; Ha lu itiisa mwa butata, lu ka busa ni Yena; ha lu mu latula, ni Yena u ka lu latula.

Mafilipi 2.11

Mi malimi kamukana a bulele kuli Jesu Kreste ki Mulena, ibe kanya ku Mulimu Ndate.

Luka 9.26

Kakuli mutu h'a ni swabela, na, ni litaba za ka, Mwan'a mutu u ka mu swabela nako ya ka taha ka kanya ya hae, ni ya Ndat'ahe, ni ya mangeloi a kenile.

SATANI KI SILA SE SITUNA

35

I Pitrosi 5.8

Mu n'o iswala, mu libelete.
Daibulosi, sila sa mina u nz'a za-
maya sina tau ye lila ye bata ye
i ka ca.

II Matesalonika 2.9

Yena Muikanyisi u ka taha ka
mata a Satani, ka ku kona kau-
fela, ka limakazo ni liponiso za
buhata.

Mateu 4.1, 10, 11

Cwale Jesu a iswa ki Moya
mwa lihalaupa, ku y'o likwa ki
Diabulosi. . Cwale Jesu a li ku
yena: Zwa Satani, kakuli ku ño-
zwi kuli: Kubamela Mulena Mu-
limu wa hao, mi u sebeleze Yena
a nosi. Cwale Diabulosi a mu li-

selā; mi mangeloi a sutelela ku
Jesu, a mu sebeleza.

Likezo 26.18

Kuli u tonise meto a bona, ba
zwe mwa lififi mi ba kene mwa
liseli; ba zwe ni mwa mata a Sa-
tani, mi ba sikuluhele ku Muli-
mu, kuli ba fiwe swalelo ya libi
za bona, ni sanda hamoho ni ba
ba kenile, ka ku lumela ku Na.

II Makorinte 2.11

Kuli lu si ke lwa amuhiwa mu-
tu ki Satani; kakuli lu ziba mile-
lo ya hae.

Maefese 6.11

Mu swale lilwaniso kaufela
za Mulimu, kuli mu kone ku tiya
kwa lunya lwa Diabulosi.

KUTULA SATANI

II Matesalonika 2.8

Kiha ku ka taha Muikanyisi, ya ka bulaiwa ki Mulena ka moyawa mulomo wa hae, a mu yundise h'a ka iponahalisa, fa ku taha kwa hae.

Jakobo 4.7, 8a

Hakulicwalo, mu ipeye kwtas'a Mulimu; mu hanele Diabulosi, mi u ka saba ku mina. Mutsutelele ku Mulimu mi u ka sutelela ku mina...

Maheberu 2.14

Cwalehe, bana sina mo ba ngela siemba mwa mali ni nama, kamukwaocwalo ni yena anga siemba kwateñi, kuli ka lifu

la hae, a felise ya sweli mubuso wa lifu mwa mata a hae, yena Diabulosi.

Maroma 8.35, 37

Ki mañi ya ka lu kauhanya ni lilato la Kreste? Kikuli ikaba buttata, kamiba ñalelwa, kamba manyando, kamba tala, kamba mapunu, kamba kozi, kamba lilumo? . . . Kono mwa linto zeo kaufela lu tula ni ku fita ka Ya lu latile.

I Joani 3.8

Ya eza sibi ki wa Diabulosi, kakuli Diabulosi u eza sibi ku zwa kwa makalelo. Mwan'a Mulimu h'a tahile, libaka kikuli a felise misebezi ya Diabulosi.

KU LATA MULIKO WA BULUTIWA

37

I Joani 4.20

Mutu h'a li: Ni lata Mulimu, mi ki ya toile mwanahabo ye a bona, h'a koni ku lata Mulimu ye a sa boni.

Magalata 5.22, 23a

Kono muselo wa Moya ki lilito, ni tabo, ni kozo, ki pilutelele, ni musa, ni bunde, ki busepahali, Ni ku ishuwa, ni buiswalo. . .

Joani 21.16

Jesu a li ku yena hape la bubezi: Simoni mwan'a Jona, kana wa ni lata? A li ku yena: Eni, Mulena, u ziba kuli na ku

lata. Jesu a li ku yena: Lisa lingu za ka.

I Makorinte 13.1

Niha ni ka bulela lipuo za batu ni za mangeloi, ha ni si na lilato, ni mulangu fela o lila, kamba ngongi ye mulumo o mutuna.

Joani 13.35

Se ba ka ziba batu kaufela kuli mu balutiwa ba ka ka sona, ki ha mu latana.

I Joani 3.14

Mo lu zibela kuli lu zwile mwa lifu ku kena mwa bupilo, ki ha lu lata banabahabo luna. Ya sa lati mwanahabo u sa inzi mwa lifu.

KU ZUHA KWA JESU KRESTE

Likezo 10.39-41

Luna lu lipaki za litaba kamukana ze ezizwe mwa na ha ya Majuda ni mwa Jerusalema. Ba mu pahekile fa kota, ba mu bulaya. Kono Mulimu u mu zusize kwa bafu mwa lizazi la bulalu, mi u mu file ku bonahala, Isi kwa sicaba kaufela, kono kwa lipaki ze ne ketilwe pili ki Mulimu, kikuli ku luna, be lu cile, lu nwile ni yena a sin'o zuha kwa bafu.

Joani 20.26-28

Ha ku se ku fitile mazazi aketalizoho ka a malalu, balutiwa ne ba kopani hape mwa ndu, mi fo Tomasi n'a inzi ni bona. Je-

su a taha, minyako inz'e kwali-lwe; a yema mwahal'a bona, mi a li ku bona: Kozo i be ni mina. Kih'a li ku Tomasi: Suteleza kwanu munwana wa hao, mi u bone mazoho a ka; suteleza ni lizoho la hao, mi u li beye mwa lubaci lwa ka; mi u si ke wa ba ya sa lumeli, kono u lumele! Tomasi a alaba, a li: Mulen'aka, ni Mulimu wa ka!

Mareka 16.9

Jesu h'a n'a zuhile ka lizazi la pili la sunda, a iponisa pili ku Maria Magdalena, y'a n'a lelekile ku yena mioya ye maswe iketalizoho ka ye mibeli.

ZUHO, SEPO YA LUNA YA LIMBUYOTI

39

Joani 5.25, 28, 29

Kaniti-niti na mi bulelela, ni li: Nako ya ta, mane i se i tile mo bafu ba ka utwa linzwi la Mwan'a Mulimu; mi ba ba li utwa ba ka pila. . . Mu si ke mwa komoka ka taba yeo; kakuili nako ya ta, mo ba ba li mwa mabita kaufela, ba ka utwa linzwi la hae, Mi ba zwe; ba ba ezize ze nde ba zuhele bupilo, mi ba ba ezize ze maswe ba zuhele katulo.

Maroma 6.3-5

Kana ha mu zibi kuli luna kaufela ha lu kolobelelizwe ku Jesu Kreste, lu kolobelelizwe mwa lifu la hae? Hakulicwalo lu

pumbekilwe ni yena ka ku kolobelezwa mwa lifu la hae, kuli Kreste sina ha n'a zusizwe kwa bafu ka kanya ya Ndate, kamukwaocwalo ni luna lu zamaye ka bupilo bo bunca. Kakuli ha lu fetuhile kota i liñwi ni yena ka lifu le li swana ni la hae, lu ka ba cwalo ni ka zuho ye swana.

Mateu 16.21

Ku zwa kwa nako yeo, Jesus a kala ku taluseza balutiwa ba hae, kuli u swanezi ku ya kwa Jerusalema, a utwiswe butuku bo butuna ki baprisita ba bahulu ni bañoli, mi a bulawe, mi a zuhe ka lizazi la bulalu.

KU KENISWA

Luka 1.74, 75

Bwa kuli h'a s'a lu lamulezi mwa mazoho a lila za luna, Lu mu sebeleze lu si na sabo, Lu li ba ba kenile, ba ba na ni niti fapil'a hae Ka mazazi kaufela a ku pila kwa luna.

II Timotea 2.21

Kifohe, mutu h'a ikenisa ka ku hana zeo, u ka ba piza ye bizzwi ku kutekiwa, ye kenisizwe, ye na ni tuso ku muñ a yona, ye luki-selizwe misebezi ye minde kau-fela.

I Pitrosi 1.2

Ba ba zibilwe pili ki Mulimu Ndate, ba ba kenisizwe ki Moya, kuli ba utwe Jesu Kreste mi ba

KU MULENA

hasakwe mali a hae; ni li: Mu atelwe ki sishemo ni kozo.

I Pitrosi 1.15

Kono sina ya mi bizize h'a li Ya-Kenile, ni mina mu be ba ba kenile mwa mizamao ya mina kaufela.

Maefese 4.24

Ni ku apala mutu yo munca ya bupwa ka siswaniso sa Mulimu mwa ku luka, ni mwa ku kena kwa niti.

II Makorinte 7.1

Cwale balatiwa, ha lu na ni lisepiso ze cwalo, lu ikenise kwa masila kaufela a nama ni a moyo, lu nze lu peta ku ikenisa kwa luna ka ku saba Mulimu.

KU KENISWA   KU MULENA

41

Isaya 35.8

Likululu li ka ba teñi, ni nzila ye ka bizwa Nzila ye kenile; mutu ya na ni masila h'a na ku fita mwateñi; i ka ba ya ba ba kenile fela; ba ba ka zamaya ku yona, niheba likuba, ha ba na ku lateha.

Maheberu 13.12

Kabakaleo, Jesu ni yena, kuli a kenise sicaba ka mali a hae, u utwile butuku kwand'a, munyako wa munzi.

Mateu 3.11

Na, ni mi kolobeza ku baka, ka mezi fela; kono ya taha mwalaho wa ka, wa ni fita kwa mata; mi ha ni si ka lukela ku

mu lwalela likatulo za hae. Ki yena ya ka mi kolobeza ka Mo-ya o Kenile, ni ka mulilo.

Maefese 1.4

Mw'a n'a lu ketezi ku yena pilii, lifasi li si ka tomwa, kuli lu be ba ba kenile, mi lu tokwe litiba fapil'a hae.

II Pitrosi 3.11

Cwale linto zeo kaufela sina ha li na ni ku fela, ni li, mu lukela ku pila ka mizamao ye kenile hahulu, ni ka bulapeli.

I Joani 1.9

Ha lu ipulela libi za luna, Muslimu ki Ya sephala, Ya lukile, kuli a lu swalele libi, mi a lu tapise bumaswe kaufela.

BATU BA BATEZI MOYA O KENILE

Maroma 8.9

Kono mina ha mu pili ka nama, kono ka Moya haiba Moya wa Mulimu u inzi ku mina. Mutu h'a si na Moya wa Kreste hasi wa hae.

Luka 11.13

Mbali mina ba ba na ni lunya, mu ziba ku fa bana ba mina lika ze nde, Ndate ya kwa lihalimu u ka mi fita hahulu mwa ku fa Moya o Kenile ku ba ba u kupa ku yena.

Likezo 1.8a

Kono mu ka amuhela mata, Moya o Kenile ha u ka ta ku mina. . .

Likezo 4.31

Ba sin'o feza ku lapela, sibaka se ne ba kopani ku sona sa zikinyeha, mi batu kamukana ba tala Moya o Kenile, mi ba bulela Linzwi la Mulimu ba sa sabi.

Likezo 11.24

Kakuli neli munna ya na ni musa, mi n'a tezi Moya o kenile ni tumelo; mi batu ba bañata hahulu ba kumalela Mulena.

Ezekiele 36.27

Ni ka beya Moya wa ka ku mina, ni mi konise ku zamaya ka milao ya ka, mi mu ka mammela likatulo za ka, ku li eza.

Lisamu 34.18

Muñ a Bupilo u fakaufi ni ba ba na ni pilu ye lobehile, Mi u pilisa ba ba ikutwa ku swaba mwa moyo wa bona.

Isaya 66.2

Linto zeo kaufela li ezizwe ki lizoho la ka, mi ha li li teñi ki ka Na, ku bulela Muñ a Bupilo. Kono mutu ye ni ka talima, ki mutu ya ikokobeza, ya lobehile pilu mi a kuñiswa ki linzwi la ka.

Sinulo 21.4

Mi u ka takula miyoko kaufela kwa meto a bona; mi lifu ha li sa na ku ba teñi; nihaiba ku ta-

helwa ki maswabi ni ku lila, ni ku utwa butuku; kakuli za pili li felile.

I Pitrosi 4.12, 13

Balatiwa, ha mu inzi mwa mulilo wa miliko, mu si ke mwa komoka, inge mu tahezwi ki taba ye sa utwahali; Kono mu tabe, kabakala kuli mu ngile siemba kwa manyando a Kreste; kuli kanya ya hae ha i ka patuluha, mu kone ku nyakalala ka tabo ye tuna.

Lisamu 37.3

U sepe Muñ a Bupilo, mi u eze se si lukile; Yaha mwa naha, mi u tundamene ku ba ya sepahala.

LISEPISO KU BA BA LIKWA

Maheberu 2.18

Kakuli sina ha n'a likilwe ka butuku bw'a utwile, u kona ku tusa ba ba likwa.

Lisamu 34.19

Manyando a ya lukile ki a mañata: Kono Muñ a Bupilo u mu lamulela ku ona kaufela.

Maroma 8.28

Mi lu ziba kuli linto kaufela li sebelisana hamoho ku tahisa bunde ku ba ba lata Mulimu, bona ba ba bizizwe ka mulelo wa hae.

I Makorinte 10.13

Ha mu si ka tahelwa kale ki muliko o sa konwi ki mutu: Kono

Mulimu wa sepahala, mi h'a na ku lumela kuli mu likwe ki ze mi fita; kono hamoho ni muliko u ka mi fa nzila ya ku zwa ku ona, kuli mu kone ku itiisa ku ona.

II Makorinte 4.17

Kakuli ñalelwa ya Iuna, ye bu-bebe, ya nako ya cwale, inze i lu fumanisa bufumu bwa kanya, bo bu sa likanyisiwi, bo bu sa feli.

Isaya 43.2

Ha u sila mezi ni ka ba ni we-na; ha u sila linuka ha li na ku ku kwahela; niha u fita mwaha-l'a mulilo ha u na ku ca; mali-mi a ona h'a na ku ku babula.

Sinulo 3.5

Ya tula, u ka apeswa liapalo ze sweu, mi ha ni na ku takula libizo la hae mwa Buka ya bupilo, mi ni ka bulela libizo la hae fapil'a Ndate, ni fapil'a mangeloi a hae.

Sinulo 21.7

Ya tula, u ka yola sanda sa lika zeo kaufela, mi ni ka ba Mulimu wa hae, yena a be mwan'aka.

Sinulo 3.12

Ya tula, ni ka mu eza musumo mwa Tempele ya Mulimu wa ka, mi h'a sa na ku zwa mwa-

teñi; mi ni ka ñola fateñi Libizo la Mulimu wa ka, ni libizo la munzi wa Mulimu wa ka, yena Jerusalema yo munca ya zwa kwa lihalimu ku Mulimu wa ka, ni Libizo la ka luli, le linca.

Sinulo 2.7

Ya na ni lizebe a utwe seo Mo-ya u si bulelala Likeleke: Ya tula, ni ka mu fa ku ca kwa kota ya bupilo ye mwahali a Paladeisi ya Mulimu.

Sinulo 3.21

Ya tula, ni ka mu fa ku ina ni na mwa Lubona Iwa ka, sina Na ha ni inzi ni Ndate mwa Lubona Iwa hae.

46 MULIMU U LU BULELELA ZA KU KAUHANA

Mateu 5.32

Kono na, na mi bulelela, ni li:
Mutu nihai kaba ufi kamba ufi ya
leleka musal'a hae, konji haili
ka ku buka, u mu eza kuli a fe-
tuhe mubuki; mi mutu ni mutu
ya nyala musali ya lelekilwe, wa
buka.

Luka 16.18

Mutu kaufela ya leleka musal'a
hae, mi a nyala yo muñwi, wa
nyengela; mi ya nyala ya lele-
kilwe ki munn'a hae, wa nyenge-
la.

Maroma 7.2, 3

Mi musali ya nyewzi u tami-
lwe ku munn'a hae ki mulao,
munna ha nz'a pila. Kono munna

h'a ka shwa, u lukuluzwi kwa
mulao wa munna. Cwale munn'a
hae ha nz'a pila, h'a ka nyalwa ki
munna u sili, musali yo u ka bi-
zwa mubuki. Kono munn'a hae
h'a shwile, u lukuluzwi kwa mu-
lao wo mi cwale h'a ka nyalwa
ki munna usili h'a na ku bizwa
mubuki.

I Makorinte 7.10, 11

Ku ba ba nyezi, na ba laela,
isi na, kono ili Mulena, ni li:
Musali a si ke a kauhana ni
munn'a hae. Haiba u kauhani,
a itulele, a si ke a nyalwa, ka-
mba a kutisane ni munn'a hae. Ni
yena munna a si ke a leleka mu-
sal'a hae.

Mateu 24.27

Kakuli sina lumonyi lwa pula ha lu taha kwa Upa, lu y'o bonahalelela ni kwa Wiko, ku taha kwa Mwan'a mutu ku ka ba honacwalo.

Sinulo 3.11

Bona, ni taha kapili. Swala ka tata s'o na ni sona, kuli mutu a si ke a ku amuha kuwani ya hao ya bulena.

Mareka 8.38

Kakuli mutu kaufela ya ka ni swabela, na, ni manzwi a ka, mwa lusika lo lwa babuki ni lwa baezalibi, Mwan'a mutu ni yena

u ka mu swabela h'a taha ni mangeloi a kenile mwa kanya ya Ndate.

Mateu 24.30

Kiha ku ka taha kwa lihalimu sisupo sa Mwan'a mutu; mi maccaba kaufela a lifasi a ka ikalilwa, mi a ka bona Mwan'a mutu a taha ka malu a lihalimu, ka mata a matuna ni ka kanya ye tuna.

Joani 14.3

Mi ni sin'o ya, ni ku mi luki-seza sibaka, ni ka kuta, ni t'o mi nga, kuli mo ni inzi, ni mina mu be kwateñi.

KU KUTA KWA KRESTE

Mateu 16.27

Kakuli Mwan'a mutu u swanezi ku taha mwa kanya ya Ndat'ahe, ni mangeloi a hae; mi kih'aka fa mutu ni mutu mupuzo wa z'a ezize.

I Joani 3.2

Balatiwa, cwale lu bana ba Mulimu, mi se lu ka ba sona ha si si ka bonahazwa kale. Lwaziba kuli nako y'a ka taha, lu ka swana sina Yena, kakuli lu ka mu bona mw'a inezi.

Sinulo 16.15

A mu bone, ni taha sina lisholi. Ya na ni mbuyoti ki ya li-

belela, mi a buluka liapalo za hae, kuli a si ke a zamaya mapunu, mi ku si ke kwa bonwa maswabi a hae.

Likezo 1.11

Ba li: Banna ba Galilea, kiñi ha mu yemi mu talimile kwa lihalimu? Jesu yo ya isizwe kwa lihalimu a li mwahal'a mina, u ka kuta ka mukwa o mu mu boni a ya kwa lihalimu ka ona.

Luka 12.40

Ni mina mu yeme mu itukisize, kakuli Mwan'a mutu u ka taha ka nako ye mu sa hupuli.

Lisamu 119.105

Linzwi la hao ki lumonyi lwa mwa mautu a ka, Ki liseli la mwa nzila ya ka.

Lisamu 119.11

Ni ipulukezi Linzwi la hao mwa pilu ya ka, Kuli ni si ke na ku foseza.

Deuteronomia 4.2

Mu si ke mwa ekeza se siñwi kwa manzwi e ni mi laela, mi hape mu si ke mwa puma se siñwi ku ona; kuli mu tokomele milao ya Muñ a Bupilo Mulimu wa mina, ye ni mi laela.

II Pitrosi 1.21

Kakuli mwa mazazi a kale bu-polofita ha bu si ka bonahala ka

ku lata kwa mutu; kono batu ne ba bulela ka taelo ya Mulimu inze ba susumezwa ki Moya o Kenile.

Mateu 22.29

Jesu a ba alaba, a li: Mwa fo-sa, kakuli ha mu si ka ziba Mañolo, ni mata a Mulimu.

Luka 21.33

Lihalimu li ka fela ni lifasi cwalo; kono manzwi a ka h'a na ku fela.

II Timotea 3.16

Liñolo kamukana li tahile ka Moya wa Mulimu, mi li na ni tuso kwa ku luta, ni ku kolisa, ni ku nyaza, ni ku hulisa ka ku luka.

Text reprinted from the Bible in Lozi by permission of the United Bible Societies Regional Centre, Nairobi, Kenya.

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. Other booklets are also available. If you would like more copies for careful distribution, please write in English to:

World Missionary Press, Inc.
P.O. Box 120
New Paris, Indiana 46553-0120 USA

Zambia